

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, in petnajstega v mesecu. Naročnina za celo leto Din 40.—, za pol leta Din 20.—, za četrto leta Din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Francišanska ulica 6/I. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma ne sprejemajo. — 11. realna gimnazija, Ljubljana, Francišanska ulica št. 6. — 1. obv. izvod, Ljubljana, Cesta 11.467.

List za državne nameščenke in upokojece

Poklicno uradništvo v stanovski državi

Ker bo naše bralce gotovo zanimalo, kako so v sosednji Avstrijski republiki uredili vprašanje javnega uslužbenstva — ko je vsa država organizirana po načelih stanovskega interesnega zastopstva — objavljamo naslednji članek iz lista »Der österreichische Volkswirt«, ki obravnava ta problem. Članek se glasi:

»Če svobodna ljudska država pozna ustanovo javnega uradništva, je to, mnogo bolj kot v prejšnjih ustavnih monarhijah, eden najvažnejših temeljnih stebrov celotnega državnega organizma, po pomembnosti enak ustavnopravni oboroženi sili.

Če naj se, kot zdaj v novi Avstriji, vse ljudsko zastopstvo zgradi na poklicno stanovski podlagi, nastane vprašanje: kakšen političen položaj in kakšna politična prava naj se v okviru tega zastopstva dovolijo javnim nameščencem.

Za državnega uradnika nekdanje dinastično vladane države, ki je bila narodnostno pomešana, je veljalo predvsem načelo najširše narodno-politične nevtralnosti. Tudi iz ostalega političnega življenja se je tedanji uradniški stan po večini, in to prostovoljno, izločil. Če se je pa, kar se sicer ni dogajalo preveč pogosto, dal državni uradnik izvoliti v državni zbor, je bil po določbah ustave hkrati s sprejemom poslanskega mandata avtomatsko iz službe izločen, obdržal je pa sicer vse pravice svojega poklica, kot službene prejemke itd. Kakor ostali poslanci je dobil kazensko-sodno, ozir. kazensko-pravno imuniteto, na drugi strani je pa bil praktično tudi nasproti disciplinskim določbam popolnoma imun.

Nova avstrijska ljudska država je od vsega početka zajamčila vsem pripadnikom stanu javnih nameščencev, v številni oboroženo silo, svobodo neomejenega izvrševanja političnih pravic. Disciplinarno-pravne omejitve so se v tem pogledu le poredkoma izvajale. Izven službe je bil vsak javni uradnik izenačen z ostalimi, polnopravnimi državljani: imel je splošno aktivno in pasivno volilno pravico za vsa javna zastopstva. Če je bil član vrhovnega ljudskega zastopstva ali deželnega zbora, je užival tudi vse pravice imunitete. V prvem primeru je bil pa enako kot v stari Avstriji zaradi sprejema mandata stavljen izven službe.

V novi stanovsko-poklicni ureditvi mora javno uradništvo v svojem političnem udejstvovanju pod vsemi okoliščinami spoštovati disciplinske predpise. Za politično zastopanje njegovih osebnih interesov je odprta zdaj uradniku samo pot preko njegove lastne stanovske organizacije in samo po tej bo užival svojo aktivno in pasivno volilno pravico in mogel postati član določene zakonodajne korporacije ali katerega drugega javnega zastopstva. Ustanova imunitete in izločitve nosilca poslanskega mandata izven službe, ne obstoji več.

Za pripadnike oborožene sile kakor tudi državne varnostne službe so določene glede izvajanja političnih pravic še posebne omejitve.

Stanovska organizacija javnih nameščencev je bila medtem že ustanovljena z zveznim zakonom od 19. oktobra 1934. Predstavlja izčrpen rešitev že od leta 1918, mnogokrat razpravljane vprašanja posebnih zastopstev, ki je doslej bilo rešeno samo deloma (za zvezno vojsko, za zvezne železniške uslužbence itd.). Največja težava je bila doslej v vprašanju: ali naj se poklicno stanovske uradniške organizacije — na te se je mislilo od početka — razčlenijo vertikalno ali

horizontalno, z drugimi besedami, ali naj se interesna zastopstva ločijo po načelu uradniške hierarhije ali po upravnih (službenih) panogah. Uredilo se je sedaj tako, da so se ustanovile poklicne korporacije, to je »glavna korporacija javnih uslužbencev« (Beamtenbund) z ustreznimi, po poklicnih (upravnih) vejah razčlenjenimi »strokovnimi korporacijami« (tovarištv). Toda vse te korporacije imajo javnopravni značaj, imajo samostojno pravno osebnost in morejo biti zaradi tega tudi nosilci zasebnih pravic, ki se nanašajo na samostojno upravljanje lastnega premoženja in slično. Nadalje so upravičene, da predpisujejo prispevke in jih pobirajo, ter da imajo končno lastne nameščenke. Način njihovega poklicnega in poklicno-političnega interesnega zastopstva je točno orisan. Sem spada tudi kot zelo važna naloga odpošiljanje zastopnikov (t. j. poslancev) v javne, stanovsko izzgrajene zastopniške korporacije zveze, dežel itd. Razen tega se jim morejo z zakonom dodeliti še določene naloge državne uprave po naročilu zveze ali dežela, katere naj upravlja v prenešenem delokrogu. Vodstvo celotnih poslov je združeno v »zvezni uradniški zbornici« (Bundesbeamtenkammer), ki je pristojna za celotno zvezno ozemlje, zraven pa je poverjeno zveznim strokovnim vodstvom, ki so določena vsako posebe za dotično strokovno korporacijo. Po ozemlju je to vodstvo razdeljeno na 9 »deželnih uradniških zbornic« in na ustrezno število »službenih občestev«.

Vse te ustanove so podrejene državnemu nadzorstvu, katero vrši urad zveznega kancelarja, ki tudi, dokler sestava upravnih teles ni izvršena z volitvami, zanje potrebne funkcije postavlja iz tega poklicnega stanu in sicer z imenovanjem. Vsi funkcionarji izvršujejo brez posebne nagrade te častne službe in imajo pravico samo do polovice dejanskih izdatkov, tudi odpadlega zaslužka. Po potrebi se jim pri izvrševanju njihovega lastnega poklica morejo dovoliti potrebne olajšave.

Poklicni stan javnih uslužbencev je na vse zvezno ozemlje raztegnjena se prisilna organizacija vseh nameščencev in delavcev v javnih službah. Obseg delodajalcev je zelo široko začrtan. Sem ne spadajo samo zveza, dežele itd., temveč n. pr. tudi zvezne železnice. Razlikovanja med pragmatično (javnopravno) in pogodbeno (zasebnopravno) nastavitvijo ni. »Članstvo« je namreč za vsakega uslužbenca, ki stoji v določenem službenem razmerju, v številni upokojece in rodbinske člane, ki so upravičeni prejemati življenjsko preskrbo, avtomatično. Iz članstva se ne more nihče, za kogar veljajo zakonske določbe o javnem poklicnem stanu, svojevoljno izločiti.

Načelno je izločen duhovniški stan, razen tega pripadniki vojske v prezenčni službi, t. j. ne le vojaki in častniki zvezne armade, temveč pač tudi vse tiste osebe, ki sicer služijo v oboroženi sili proti plačilu, kakor pripadniki varnostnih zborov. Ta izjema je pa samo začasna, ker bo za oboroženo silo šele v bodočnosti poseben zakon določil poklicno-stanovsko ureditev in s tem omejil tudi njihove državno-politične pravice.

Z ustanovitvijo zakonskega interesnega zastopstva poklicnega uradništva v novi Avstriji je bil vsekakor storjen važen korak za načrtno ureditev javnega življenja. Znotraj njihovega poklicnega stanu se je vsem iz javnih sredstev plačanim nameščencem in delavcem dovolila dalekosežna

avtonomija za ureditev in zastopanje njihovih poklicnih interesov. Preko tega bodo v bodoče mogli ne le po svobodni izbiri pošiljati celo osebe, ki uživajo njihovo zaupanje, v zakonodajne korporacije, temveč bodo mogli po organih svojih stanovskih zastopstev v prenešenem delokrogu po potrebi tudi izvrševati neposredno v imenu zveze ali dežel državne upravne posle. Kako se bo obnesla ta novotarija, je v naprej težko presoditi. Vsekakor pa utegne stan poklicnih uradnikov kot celota ravno na teh, v bodoče mu pridržanih delavnih popriških, doseči dragocene uspehe in s tem razbremeniti državno upravo samo.

Seveda je treba naglasiti, da stavljajo izgraditev zdaj že z zakonom ustanovljenega poklicnega stanu javnih uslužbencev na celotno uradništvo, pa tudi na odgovorne organizacijske voditelje visoke zahteve. Čuvstvo nepogojne solidarnosti v službi splošnosti in absolutno pošteno delo v organiza-

ciji brez sleherne koristiljubnosti, bosta morala biti zvezdi-vodnici. Oblika in datum vpoklica bodočih voditeljev na mesta na čelu teh korporacij, ki se bo izvršil z neposrednimi tajnimi volitvami, še nista določeni z vladno naredbo. Morda bo priporočljivo, da se ne določijo predolge funkcijske dobe, temveč, da se predpiše hitrejša obvezna izmenjava oseb. Kar se tiče premoženjsko-pravne strani avtonomne uprave poklicnih korporacij, bi bilo razmišljati, ali se ne bi poleg gotovo zelo smotrenega državnega nadzorstva potom urada zveznega kancelarja, dovolila tudi vrhovnemu računskemu dvoru kontrolna pravica. Ne zaradi nezaupanja nasproti voditeljem, temveč da bi se podčrtala še posebe velika važnost pravilno poslujoče uprave teh stanovskih korporacij.

Zakonodajalec je položil temelje, naloga poklicnega uradništva je, da dokonča novo stavbo.

En-Ko, Ljubljana:

Dolgovi uradnikov

Iz uglednega zagrebškega »Glasnika železniških činovnikov« prenašamo ta-le zanimivi članek:

»Kmet, obrtnik, trgovec, industrialec beležijo po vojni daljšo dobo visoke konjunktore. Uradnik take konjunktore ni poznal nikdar. Nasprotno zadovoljiti se je moral v časih prosperitete drugih stanov s skromno in nezadostno kronsko plačo in se kmalu po prevedbi na dinarsko plačo — hočeš nočeš — sprijazniti z zniževanjem prejemkov baš v dobi, ko so bile cene življenjskih potrebščin tako visoke, da že neznižani prejemki niso dosegali one vsote, ki je bila za vzdrževanje življenja in delazmožnosti neobhodno potrebna, tem manj seveda one vsote, ki bi bila potrebna za življenje, odgovarjajoče socialnemu položaju javnega uradnika.

Ko so se začele življenjske potrebščine — izvzemši najemnine — razmeroma pocenjevati, je javni uradnik upal, da bo vendar enkrat dosegel svoj eksistenčni minimum. Toda tudi ta up je šel po vodi. Prišle so ponovne redukcije prejemkov. Zdi se, da je pomanjkanje postalo nerazdružljivo z usodo javnega uradnika.

Pri takem stanju je razumljivo, da je uradnik, ki ni imel drugih dohodkov kot svojo mesečno plačo, brez krivde zašel v dolgove, iz katerih pa sedaj ne najde izhoda, ker mu izhod zapira »poverty line« — meja bede — meja pri kateri se stalno nahaja.

Smelo trdim, da je samo neznamen odstop uradnikov brez dolgov; v glavnem so to: samci, družine brez otrok in družine z večkratnim zaslužkom. Ostali — če niso premožni od doma — tičijo v dolgovih.

Statistika o uradniških dolgovih bi bila porazna.

Masaryk pravi, da je uradništvo ogrožje moderne države. Vsako ogrožje pa mora biti trdno, zanesljivo in odporno. Ali smemo zahtevati in pričakovati take lastnosti od uradnika, ki ga tišči k tlom peza dolgov?

O veliki moralni moči in skrajno razvitem čutu odgovornosti našega uradništva priča dejstvo, da doslej

vzlic obupnemu stanju še ni zašlo v malodušje, brezbriznost in letargijo. Zavlačevanje sedanjega stanja v nedogled pa bi moglo tudi našemu uradniku ubiti moralno silo, čut odgovornosti, veselje in ljubezen do dela.

Vprašanje kmečkih dolgov je v javnosti znano. Manje ali skoro nič ni znano vprašanje uradniških dolgov, ki pa zaradi tega ni nič manj pereče socialno zlo.

Na povišanje plač, ki bi omogočilo poravnanje dolgov, ne smemo pri sedanjem stanju državnih financ niti misliti. In vendar je razdolženje uradništva problem, ki ne dopušča dolgega odlaganja.

Uradniški dolgovi bi morali tvoriti stalen predmet obravnavanja v strokovnih listih in na zborovanjih vseh uradniških udruženj. O vprašanju razdolžitve bi morali biti poučeni zlasti tudi vsi merodajni faktorji.

Naš »Glasnik« je zadevo že nekajkrat obravnaval. Zlasti so zanimiva in upoštevanja vredna v »Glasnikih« štev. 6 in 8 iz leta 1934. po beograjski »Politiki« reproducirana izvajanja prof. Voj. Ivanovića.

Bivša Avstrija je dajala državnim uslužbencem predurjeme na plačo v višini trimesečne plače, v posebnih, oziroma vrednih primerih pa je dajala tudi posojila v svrhu razdolžitve. Taka posojila je bilo treba vrniti najkasneje v desetih letih.

Na take razdolžitve dandanes pač ni misliti. Zaradi tega je treba iskati in najti druge poti, ki bi vodile do cilja, t. j. do kredita prezadolženemu uradniku s čim nižjimi obrestmi in s čim daljšim rokom odplačevanja.

Zdi se mi, da je za proučevanje perečega problema razdolžitve uradnikov poklicna v prvi vrsti urada nabavljajnih zadrug državnih uslužbencev, ki brez dvoma razpolaga z dovolj strokovnimi močmi.

Če bo Zveza našla rešilno pot, ji bodo tisoči in tisoči uradnikov hvaležni.

Op. ur.: Prav bi bilo, da bi se še pri nas kdo oglasil k temu perečemu vprašanju. Prosimo za prispevke!

Znižanje pokojnin v Avstriji

Konec minulega leta je avstrijska vlada izdala vrsto zakonov, s katerimi naj bi se po starih, že tolikokrat preizkušenih receptih znižal občutni primanjkljaj v avstrijskem državnem proračunu. Namen vseh teh zakonov je bil torej znižati državne izdatke.

Ta fiskalni moment je bil pri izdajanju teh zasilnih odredb, edino odločujoč. V naslednjem bomo na kratko opisali najvažnejšega teh zakonov, namreč zakon o začasnem počivanju, oz. znižanju pokojninskih prejemkov.

Po tem zakonu, ki se imenuje v uradnem jeziku »Pensions-Stillegungsgesetz«, se vsem osebam, ki same prejemajo (ali njihov zakonski drug, oz. oče) zaradi prejšnje zaposlitve od zveze (države), dežele, občine ali drugih samoupravnih teles pokojnine, le-te v določenih primerih ali znižajo ali pa se njih izplačevanje sploh popolnoma ustavi. Ne spadajo pod ta zakon samo socialno zavarovalne rente in pa pokojnine od verskih in cerkvenih ustanov.

Če oseba, na katero se ta zakon nanaša, razen svoje pokojnine prejemajo še kak drug dohodek in sicer bodisi iz samostojnega podjetja, zavezanega plačevanju pridobnine ali iz zaposlitve, oz. delavnega razmerja, bodisi v javni ali zasebni službi, ali iz naslova zasebnopravne pokojninske preskrbe ali pa kot član upravnih svetov juridičnih oseb, in ta dohodek skupaj z redno pokojnino presega znesek 400 šilingov na mesec, tedaj se izplačevanje pokojnine ustavi za znesek, ki je enak polovici dohodka postranskega. Če bi zaradi te ustavitve skupni dohodek padel izpod 400 šilingov na mesec, je pokojnino toliko zvišati, da znaša skupni dohodek 400 šil. na mesec. V posebnih, uvaževanja vrednih primerih pa more finančno ministrstvo določiti kot znesek, ki ne pride v poštev za ustavitve pokojnine, vsoto 720 šil. na mesec.

Za ženo in za vsakega otroka kakor tudi za družinske člane, za katere mora po zakonu upokojenec skrbeti, se zviša ta znesek, ki je izvzet od znižanja, za 100 šil. za vsakega. Če pa postranski dohodek na mesec ne presega zneska 150 šil., ga pri določitvi skupnega dohodka ni vpoštevati. V nobenem primeru ne sme pokojnina biti toliko nižja, da ne bi bil skupni dohodek nižji od vsote pokojnine in 150 šil. na mesec.

Ne vpoštevajo se pri znižanju dohodka iz znanstvenega ali pisateljskega delovanja, če pridobitni namen ne prevladuje, prav tako ne dohodek iz manjših poljedelskih ali vrtnarskih podjetij in od domačega pouka.

Izredno strog je nadalje predpis, po katerem se pokojnina popolnoma ustavi vsem tistim upokojencem, ki izvršujejo poklic inženjerjev, odvetnikov ali notarjev (oz. njihovih namest-

nikov) ali pa so vsaj vpisani v seznam dotične stroke. Vendar je pa ta predpis omiljen z omejitvijo, da ne velja za tiste, ki so ob uveljavljanju zakona že izvrševali kakšnega teh svobodnih poklicev.

Opisani zakon je med avstrijskimi upokojenci vzbudil izredno ogorčenje, ki se — kolikor pač stroga časopisna cenzura dopušča — javlja v nešteti člankih in to ne le v strokovnem, temveč tudi v dnevnem časopisu. Zlasti naglašajo vsi ti protesti, da gre pri tem »začasnem« ustavljanju pokojnin za očitno kršenje pridobljenih pravic, kar vsekakor nasprotuje načelu o nedotakljivosti zasebne lastnine in zasebnih pravic. Uradniške korporacije, katerim — navzlic predpisom — zakon ni bil pred objavljenjem sporočen, so sklenile proteste, ki pa očitno ne bodo dosti zalegli. Pomisliti je treba, da je v Avstriji izredno mnogo upokojencev, ker jih je mnogo prevzela Avstrijska republika že po razsulu nekdanje monarhije in so tudi kesneje na vso moč forsirali upokojevanje drž. uslužbencev, ki jih je bilo preveč. Z obljubljanjem raznih ugodnosti pri odmeri pokojnine so skušali čim več namencev pripraviti do tega, da so sami predčasno zaprosili za upokojevanje, s čemer se je pokojninski proračun močno zvišal. Ti upokojevalci seveda s svojimi nizkimi pokojninami že doslej niso mogli izhajati, to tem manj, ker so bili po večini upokojeni z nizkim številom službenih let in so računali že vnaprej na znatne postranske dohodke iz raznih pridobitnih virov.

Glavni ugovor upokojencev je pa ta, da ne gre načelo boja zoper dvojno zaslužkarstvo uporabljati samo v škodo enega samega stanu, medtem ko je vsem ostalim dovoljeno, da morejo zaslužiti tudi iz raznih virov, kot n. pr. obrtniki, trgovci ali podjetniki kakršne koli vrste. Pri teh se dvojno zaslužkarstvo ni niti poskušalo uradoma odpraviti, oz. vsaj omejiti. Uradniški stan je spet enkrat tisti, ki nosi poglavito breme »krize«, ker si avstrijska vlada iz čisto političnih in oportunističnih razlogov ne upa nstopiti proti drugim stanovom, kjer bi se brez težave in nevarnosti za življenjski obstanek moglo najti kritje za državni primanjkljaj.

sledilo poročilo upravnega odbora, ki sta ga podala predsednik g. Josip Reiser in tajnik g. Viktor Markič.

Zadruga je štela konec leta 1935. že 1598 članov s 7164 deleži (po 100 Din). Na 27 sejah upravnega odbora je bilo rešenih 921 prošnja za posojila, od teh je bilo 677 prošilcem v celoti ali deloma odobreno posojilo v skupnem znesku 2.590.000 Din.

Upravni odbor je stremel za ciljem, da »stanovskim« tovarišem, ki jih težko življenje prisili do zadolžitve, nudi čim cenejša posojila. Zato je na eni zadnjih sej sklenil, da se z začetkom leta 1936. plačani obroki obrestujejo z 8 %, to je z isto mero, kakor velja za posojila. Letni račun izkazuje čistega dobička okroglo 70.000 Din. Če bo dopuščala stabilnost aktivne bilance, se bo lahko znižal letni dobiček v korist članov zadruge s postopnim nadaljnjim pocenjevanjem posojil.

Hranilne vloge obrestuje zadruga po 4 %, če pa so vezane najmanj na tri mesece, pa po 5 %. Vloge so v letu 1935. znašale 1.170.300 Din, to je za 126.700 Din več kot v letu 1934.

Vrednost lastnega doma, ki ga ima zadruga v Gajevi ulici, je v letnem računu izkazana z zneskom Din 2.598.800.— Na vrednost doma se je v prvih štirih letih odpisalo preko 18 % investirane glavnice. V še večji meri pa se bo lahko odpisalo na vrednosti v prihodnjih dveh do treh letih, ko se bo dolg na domu že močno zmanjšal.

Stanje dolgov, ki jih ima zadruga pri Zvezi nabavljajalnih zadrug in pri poštni hranilnici, znaša konec l. 1935. skupaj Din 3.067.500.— Dolgovi zadruge se stalno manjšajo in so se v letih 1933 do 1935 zmanjšali za Din 566.200.—. Skupni rezijski izdatki so primerno nizki in znašajo v primerjavi s skupnim zneskom aktiv samo 1.5 %.

Dohodki zadruge na obrestih in upravnih pristojbinah so v letu 1935. znašali Din 334.000.—.

Zadruga je ukinila odtegljaje od vrnjenih obrokov za stalno štednjo, ker se je s temi odtegljaji le podaljševala amortizacijska doba posojila in ker ta način štednje ni imel nikakega vpliva na povečanje obratne glavnice. Prostovoljne stalne male štednje, s katero bi se povečala obratna glavnica, pa vključ obširni agitaciji ni bilo možno oživitvoriti.

Proslavo 60-letnice Hranilnega in posojilnega konzorcija je upravni odbor nadomestil s tem, da je iz sklada za članske namene na podlagi razpisa izplačal 50 podpor po 200 Din najrevnejšim vdovam in sirotam drž. uslužbencev.

Po poročilu nadzorstvenega odbora, ki ga je podal predsednik g. dr. Filip Orel, je občni zbor soglasno odobril letni račun in predlog upravnega odbora o razdelitvi čistega dobička ter podelil upravnemu in nadzorstvenemu odboru absolutorij.

K točkama: »Določitev višine, do katere se sme zadruga zadolžiti« ter »Določitev višine, do katere sme zadruga prejemati hranilne vloge«, je občni zbor odobril predlog upravnega odbora, da se zadrugi v tem oziru ne stavijo meje. Tudi glede določitve višine, do katere sme zadruga odobriti posojila članom, je občni zbor osvojil predlog upravnega odbora, da ostane zadruga pri stari praksi podeljevanja posojil, to je največ do zneska 10.000 Din.

Pri dopolnilnih volitvah so bili izvoljeni v upravni odbor g. Srečko Magolič, šef krajevne kontrole v Ljubljani in g. Anton Vrečar, podnadzornik policijskih agentov v Ljubljani ter 3 namestniki. V nadzorstveni odbor pa g. dr. Filip Orel, finančni svetnik, in g. Janko Benedičič, podnadzornik policijskih agentov v Ljubljani ter 2 namestnika.

Ker je bil zborovalni red izčrpan, je zaključil g. predsednik poldrugo uro trajajoči občni zbor v najlepši harmoniji in slogi. —č

Nabavne in prevzemne komisije II. Po zakonu o drž. računovodstvu iz leta 1934.

A. Nabavne komisije

(Dalje.)

Pismena javna licitacija mora vsebovati poleg označenih splošnih podatkov še sledeče: število ponudb, ki jih je komisija prejela; datum in številko poročila v ta namen odrejenega uradnika o prejetih ponudbah. Če se javijo manj nego trije ponudniki, se smatra, da prva licitacija ni uspela, kar

mora komisija ugotoviti tudi v licitacijskem zapisniku. V zapisniku se mora dalje omeniti, če so bile ponudbe, izročene komisiji v nepokvarjenem ovitku; kdo je ponudnik in za katero ceno nudi predmet; da so ponudbi priloženi podpisani pogoji, duplikat reverza o položeni kaveji, dokaz o sposobnosti

Napredek kreditnega združništva

Občni zbor Hranilnega in posojilnega konzorcija v Ljubljani

V sejni dvorani mestnega magistrata v Ljubljani je dne 17. februarja t. l. otvoril predsednik g. direktor Josip Reiser 61. redni občni zbor Hra-

nilnega in posojilnega konzorcija, kreditne zadruge drž. uslužbencev v Ljubljani.

Po predsednikovem pozdravu in po konstituiranju občnega zbora je

H. J. Magog:

Vlom

Močan vonj po cvetlicah na vrtu je skozi napoli priprto okno prihajal v svetlo razsvetljeno sobo razkošne vile v Cannesu.

In ravno to okno je očitno vzbujalo pozornost mlade gospe Valmongerjeve, zakaj neprestano je strmela proti oknu in se skrivnostno smehljala. Je veljal ta tih smehljaj njenim lastnim mislim ali sanjam? Ali morda zaupnemu sporočilu, ki ga je bila sprejela pred dobro uro od te prenapete gospe Margote Saint-Lambertove? Kakor vrtnice je vdrla v sobo in jo prav tako naglo zapustila, toda diha romantične domišljije, ki jo je obdajala — se je zdelo — je ostal še v sobi.

Zunaj so se razsvetljena okna vil odražala kakor zlate točke iz črne gmote spečih dreves. In prav do kazina, ki se je kopal v luči, so stale plinske svetilke ob obali kakor zvesti stražarji. Kaj ni še bil čas, da se obleče za sestanek s svojimi veselim znanci na plesišču?

Toda gospa Valmongerjeva je še zmerom udobno slonela v naslonjaču, se rahlo smehljala in neprestano ostro opazovala okno.

Nenadoma so se oknice, ki jih je držna roka odpahnila, odprle na stečaj in skozi okno se je zavihel mož in nameril revolver na lepo ženo, ki je sanjala v naslonjaču. Preko obraza je imel zavezano lahno svilen ovratno ruto, ki ga je zakrivala prav do oči, hkrati pa dušila glas, ko je dejal:

»Roke v vis! Če zakričite, ustrelim!«

Videti je bilo, da te besede na gospo Valmongerjevo niso niti najmanj učinkovale. Niti skrivnostni smehljaj ji ni izginil z ust. Samo narahlo je skomignila z rameni in obstala tako negibna, kakor je zahteval čudni gost.

Medtem se je zakrinkani možak kretal po sobi. Globoko na oči pomaknjena čepica in razcefrana obleka sta ga izdajali za pravega apaša. Pa tudi njegove kretnje so se skladale z obleko. Medtem ko je gospa Valmongerjeva še zmerom kar najmirneje sedela, se je približal vlomilec zrcalni omari in urno brskal po nji.

»Denar je v torbici na mizi, nakit pa v predalu tamle!«

Možak se je prepričal, da so bile njegove navedbe točne, in nabasal si je s plinom žepe. Ko je to opravil, je stopil spet k oknu in ji z grobim glasom zapovedal:

»Ne glejte zdaj sem!«

Še zmerom smehljaje se je gospa obrnila v stran. In ko se je s svojimi lepimi očmi spet ozrla v okno, moža ni bilo več. Prislunila je še šumu, ki ga je bilo slišati z vrta, in njen smehljaj je postal naravnost porogljiv. Nato je pozvonila sobarici:

»Pomagajte mi, da se oblečem. Nakita pa ni treba iskati, v nocojšnji obleki ga ne potrebujem!«

* * *

Gospa Valmongerjeva se je pripeljala z avtom do kazina, kjer je visel velik plakat z napisom: Apaški ples. Lahkotno je v svojem apaaškem kostumu stopala po stopnicah v dvorano.

»Kako grozno bi se bila prestrašila!« je govorila sama s seboj, »če mi ne bi bila Margot sporočila Robertovega blaznega naklepa, da mi še pred maskirado zaigra takšnole burko!«

Ko je vstopila v dvorano, je vzbudila splošno pozornost. Gruča preoblečenih gospodov jo je obkolila in vsakdo se je potrudil in ji dvoril in jo dražil. Toda zavrnila je ves roj častilcev in odšla k mizi, kjer je sedela mlada dama čisto sama. V rdeče namazanih ustnih ji je tičal dolg jantarjev usnik. Zdolgočasno je kadila cigareto. Toda vsa njena postava in izraz obraza sta oživila, ko je zagledala gospo Valmongerjevo, ki je prisledla k mizi.

»No, in ? Je prišel?« je vprašala Margot.

»Seveda, prišel je, Margotka, in sijajno sva odigrala svoji vloji. Ne vem, kdo od naju je svojo nalogo bolje rešil. Bil je strahovito naraven. Če bi bili videli, kako je premetal vse po mojem predalniku!... Prav vse je odnesel... vse, denar... in ves moj nakit!«

Margot Saint-Lambertova se je sijajno zabavala. Med smehom jo je vprašala:

»Ah, kako čudovito zabavno je to! In vi ste mu seveda pustili, da je vse mirno pobasal?«

»Seveda — in to z mirom, ki bi ga bil moral prav za prav osupniti, zakaj treba mi je bilo le poklicati slugo. Toda skrbno sem se varovala tega. Saj sem vendar vedela, da moj vlomilec ni nihče drugi, kot naš lepi, v apaša preoblečeni Robert de Montreuil. Kdo izmed naju si je neki bolje privoščil drugega?«

»Seveda v!« ji je zagotovila Margot.

»To mu tudi poveva, kadar pride.«

»Prav, takoj mu poveva!« je odvrnila gospa Valmongerjeva.

»Ali pa šele jutri... Ne poznate Roberta, veste, ljuba moja, zmožen je, da se nocoj sploh ne prikaže, da bi to potegavščino še malo raztegnil in vas spravil nocoj ob spanje!«

»Jaz prav zagotovo vem, da bova še dosti prej kaj slišali o njem!« je med smehom odgovorila gospa Valmongerjeva.

Margot se je na glas zasmejala. Nenadoma jo je pa potihem vprašala: »Povejte mi vendar, ljuba moja, nekaj mi je pravkar padlo v glavo... Kaj pa če to ni bil Robert, ki vas je danes okradel? Če je bil to pravi tat? Na vse zadnje vendar prav zagotovo ne veste, da ste imeli opravka z Robertom...?«

Toda te besede so na dobro voljo gospe Valmongerjeve le prav malo učinkovale.

»Priseči bi tega seveda res ne mogla, ker je bil sijajno maskiran.«

»No, in če vendar ni bil on?... Kaj bi neki le dejali, če bi zdaj prišel in bi spričo vašega pričakovanja, naj vam vrne denar in nakit, od osuplosti padel iz oblakov? Kaj pa če si je morda premislil in sploh ni bil pri vas, temveč da je slučajno ravno nocoj resničen tat pri vas vlomil, saj to tudi ni izključeno? Mar ne?...«

»Seveda, ampak zabavno bi bilo pa navzlic temu!«

»Kako to? Kaj vam je vseeno, če kar tako izgubite vaš nakit in denar?«

»O, moje stvari dobim na vsak način nazaj!« je z gotovostjo odvrnila gospa Valmongerjeva smehljaje se. »Ker sem tudi jaz imela sijajno misel, da našemu Robertu eno zagodem. Takoj po našem obisku, sem namreč poklicala po telefonu policijo in jo prosila, naj mojo vilo zastraži, ker mi grozi vlom. Kdor je torej vlomil, so ga gotovo prijeli!«

»To ste storili?« je vsa preplašena vprašala Margot Saint-Lambertova, ki je prebledela.

»Ampak, ljubo dete, nikar se vendar tako ne razburjajte radi tega! Saj se našemu Robertu nič ne zgodi. Samo izkazal se bo z listinami in vsa stvar bo pojasnjena. Priznate mi pa, kajne, da je bil izmed naju bolj potegnaven...«

Stavka ni mogla izgovoriti do konca. K mizi sta namreč prisledla dva dostojno oblečena gospoda. Eden izmed njiju je nadel Margoti Saint-Lambertovi spone na roke, drugi je pa medtem gospe Valmongerjevi zašepetal:

»Nikakor se ne prestrašite, milostiva! Prihajava od policijskega komisarijata, kamor smo oddali prijete pustolovca Julota, ki si nadeva tudi ime Roberta de Montreuil. Zdaj odpeljeva s seboj še njegovo pomočnico. Ona je uprizorila vlom pri vas, vlom, ki ste ga pa vi prepričali... menda pač, ne da bi se bili zavedali tega?«

in izjava, da je predmet licitacije domačega izvora in proizvodnje. Ponudbe se jemljejo v pretes po tekočih številkah vsake zase.

Člani komisije morajo podpisati ponudbe in vse priloge, ki so jim priložene.

Licitacijski zapisnik morajo člani podpisati. Po podpisu zapisnika imajo ponudniki pravico prepričati se o točnosti podatkov in na istem označiti eventualne svoje pripombe. Pripombe ponudnikov overavajo člani komisije. Pripombe, ki niso vnešene v zapisnik, ne morejo priti v poštev. Ponudniki, ki niso prisostvovali licitaciji nimajo pravice do pripomb.

Ako je več ponudnikov priložilo enake ponudbe, ki so hkrati tudi najpovoljnejše in če so vsi ponudniki prisotni, mora komisija takoj na posebnem zapisniku izvršiti izmed njih ožjo ustno licitacijo.

Neprisotnost ponudnikov je konstatirani v zapisniku V tem primeru pozove nakazovalec zainteresirane ponud-

nike, naj pisмено izjavijo, če so pripravljene ponuditi ugodnejšo ceno, kakor je ona v ponudbi. To izjavo je smatrati kot sestavni del ponudbe. V njej ponudnik ne more odstopiti od svoje prvotne ponudbe, niti zahtevati nižje cene, kakor je označena v pogojih. V tem primeru velja prva ponudba. Rok, v katerem se mora podati izjava, ne sme biti daljši od tedna dni.

Po izvršeni javni licitaciji mora komisija najdalje v roku treh dni dostaviti licitacijski zapisnik z vsemi ustrezajočimi listinami nakazovalcu, ki je odredil licitacijo. Hkrati mora komisija predložiti tudi poročilo z eventualnimi pripombami o poteku licitacije. Slednje se morajo zlasti nanašati: če so bile — pri pismeni licitaciji — predložene ponudbe, ki se z ozirom na določbe tega zakona niso mogle upoštevati. Prav tako mora komisija podati svoje mnenje, kateri ponudnik je najpovoljnejši in če je smatrati, da je pokazala licitacija ugodne uspehe glede vseh v poštveh pripadajočih okoliščin. (Dalje prih.)

ročili g. banu dr. Natlačenu spomenico z zborovanja predsedniškega zbora JUU v Mariboru dne 9. februarja in mu razložili položaj učiteljstva.

Se zaupnice. Predsednik JUU, g. Ivan Dimnik, je prejel spet celo vrsto zaupnic od raznih sreskih učiteljskih društev. Zaupnice in zahvale za njegovo požrtvovalno stanovsko delovanje so poslala še društva iz srezov Stolare, Kosovo-Mitroviča, Subotica (mesto in okraj), Maribor-desni breg, Slov. Bistrica itd.

Za izboljšanje našega položaja. Iz beograjske »Jugoslav. pošte« posnemamo, da so organizacije drž. uslužbencev in narodna društva v Beogradu in Zagrebu podpisala resolucijo, v kateri je opisano obupno stanje drž. uslužbencev in upokojencev, v katero so zašli po znižanju prejemkov. Resolucija je bila dostavljena kr. namestniku, gg. ministrom, senatorjem, narodnim poslancem in predstavljateljem verskih in drugih ustanov. Z njo se izraža želja po zvišanju plač drž. uslužbencev. oz. da se odpravi uredba od 19. septembra 1935.

Iz finančnega odbora. Na seji fin. odbora narodne skupščine je dne 20. februarja narodni poslanec g. dr. Mohorič kritiziral neprestano naraščanje števila upokojencev, ki je letos zraslo za 2.143 novih upokojencev. Zahteval je revizijo upokojencev in ustavitev pokojnin vsem, ki nimajo zakonskih pogojev zanjo. Vsi predčasno upokojeni, še sposobni uslužbenci se morajo vpoklicati nazaj v službo. Končno se je zavzel za kronске upokojence, ki naj se rešijo skrajne revščine, v kateri žive.

Se o kuluku. V letošnji 3. številki smo napisali v uvodniku nekaj besed o anomaliji, da plačujemo kuluk kot odkupnino za delo na banovinskih cestah samo še drž. uslužbenci in upokojenci, medtem ko so drugi stanovi oproščeni tega davka. Pa ne le samo to, temveč drž. uslužbenci se plačilo kuluka niti ne morejo odtegniti z dejanskim opravljanjem cestnega dela. Odkupnino morajo plačevati tudi telesno (zaradi boleznih ali visoke starosti) nesposobni, medtem ko je bila sicer za vse druge pogoj delazmožnost in je bila tudi določena starostna meja 60 let. Največja anomalija pa je, da morajo plačevati ta davek tudi najslabše plačani državni uslužbenci in upokojenci, medtem ko so oproščeni kuluka tudi najboljše honorirani zasebni nameščenci, recimo bančni ravnatelji ali direktorji velikih premogokopnih družb, ki prejema jo na mesec zneske, kakršnih dvajset »dobro« plačanih drž. uslužbencev ne prejme za isto dobo.

Poškodovan okrevališki dom. Veliki vihar, ki je začetek februarja besnel po nekaterih krajih na Gorenjskem, je hudo poškodoval tudi okrevališki dom Združenja zvišanih finančnih kontrol v Gorici pri Golniku. Že zadnjič smo poročali o tem domu, ki je bil nedavno odprt. Pri začetku za ustanovitev tega okrevališča je organizacija organov finančne kontrole pričela že pred desetimi leti. Z enotnim, skupnim nastopanjem članstva, ki ga je nad 5.000, se je posrečilo, da se je ta lepi načrt uresničil. Novo okrevališče je hudo trpelo zaradi viharja, ki je odgrnil pločevino, ki je pokrivala terasi in razdejal ostali del z eternitom pokrite strehe. Škoda znaša skoro 20.000 Din.

Nepoznanemu dopisniku iz Maribora. Dne 10. p. m. je pošta obvestila naš list,

Zadruga državnih uslužbencev za nabavo potrebščin

Ljubljana — Vodnikov trg št. 5.

Vabilo na

XVI. redni letni občni zbor

ki bo v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani, Miklošičeva cesta, dne 18. marca 1936 ob 19. uri in 30 min. s sledečim

dnevnim redom:

1. Konstituiranje občnega zbora.
2. Poročilo upravnega in nadzor. odbora.
3. Poročilo o reviziji.
4. Poročilo upravnega in nadzor. odbora o letnem računu:
 - a) odobritev letnega obračuna;
 - b) razdelitev čistega prebitka iz l. 1935;
 - c) podelitev razrešnice upravnemu in nadzornemu odboru;
 - č) svota, do katere se sme zadruga zadolžiti.
5. Volitev dveh članov in štirih namestnikov upravnega odbora in dveh članov ter treh namestnikov nadzor. odbora.
6. Predlogi in pritožbe zadržnikov (čl. 12. pravil).
7. Raznotherosti.

Opomba:

1. Skupščina sklepa polnoveljavno, kadar je navzoč eden več kot polovica zadržnikov (člen 35. pravil). Ako na določeni dan in uro ne pride toliko število zadržnikov, se bo vršil občni zbor pol ure kasneje, to je ob 20. uri na istem kraju in z istim dnevnim redom in bo sklepal polnoveljavno brez ozira na število navzočih zadržnikov.
2. Letni račun za leto 1935. je zadržnikom na vpogled v zadržni pisarni, med delavnimi urami od 10. marca t. l. dalje.

Za upravni odbor:

Zigon, t. č. preds.

da je dospelo zanj iz Maribora premalo frankirano pismo, katero se more dvigniti na pošti proti naknadnemu doplačilu poštne. To je naša uprava nekajkrat zaporedoma poskušala, končno pa izvedela, da je bilo pismo medtem že vrnjeno v Maribor. — Nepoznanega dopisnika prosimo naj to neljubno pogreško, katere nismo zakrivali mi, oprostite in nam pismo vnovič pošljete.

Listnica uredništva. Množe se primeri, da se obračajo na uredništvo po najrazličnejše informacije, nasvete in pojasnila nenaročni. Zdi se nam, da je to dokaz pomanjkanja ne le stanovskega čuta za solidarnost in organizacijo, temveč tudi da manjka dotičnim zavest, da če kje in kdaj, velja tudi pri nas in zlasti v današnjih časih načelo: zvestoba za zvestobo! — Raznim sotrudnikom! Radi bi objavili razne Vaše prispevke, pa nam na žalost tega ne dopuščajo ovire, ki so močnejše od nas. Upamo, da ostanete listu navzlic temu zvesti še naprej. — Gosp. L. R. v K. Isto velja tudi za Vas. Žal, zaenkrat ne moremo objaviti.

Iz organizacij

Pogrebni sklad drž. uslužbencev in upokojencev za dravsko banovino v Ljubljani poziva vse drž. uslužbence (ke) in upokojence (ke), da v odprtem roku za dobo treh mesecev, to je od 1. marca do 1. junija t. l. lahko pristopijo k temu preprostemu pogrebn. skladu po nižnji priloženi, ozir. vpisnici, ki znaša samo 40 Din. Sprejmejo se vse zdrave osebe v starosti do 50. leta. O sprejemu odloča odbor, ki osebo sprejme ali odkloni. — Informacije daje gornji naslov: Ljubljana, Kongresni trg št. 11. — Odbor

Organizacija nižjih pošt nih uslužbencev. Začetek februarja se je vršilo zborovanje ljubljanske sekcije Združenja p. t. t. zvišanih finančnih kontrol v Ljubljani. Dotedanji predsednik je poročal, da slabih uspehov organizacijskega prizadevanja ni krivo društvo in njegov odbor, temveč splošna stiska, v kateri se nahajamo. Organizacija je ponovno intervenirala glede službenih oblek, napredovanj, dopustov, sprejemanja dnevnicev itd. Sedanjí pošt ni minister kaže mnogo razumevanja za težnje nižjih pošt nih uslužbencev. Po blagajniškem poročilu, ki je bilo prav ugodno, ima ljubljanska sekcija nad 560 članov. Slučajno navzoči bivši tajnik in urednik osrednjega glasila organizacije, g. Vasiljevič iz Beograda je pojasnil zborovalcem vzrok, zakaj pošt ni uslužbenec ne dobe službenih oblek. Vzrok so nemogoči licitacijski pogoji za nabavo. Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika g. Jost Penko, bivši agilni predsednik ljubljanskega Društva nižjih uslužbencev p. t. t. stroke. Po volitvah je novi predsednik izjavil, da ni nikdar v društvu politično nastopal

in obljubil, da bo pošteno in za organizacijo koristno delal. Za tajnika je bil izvoljen g. Josip Bizovičar, za blagajnika g. Drago Rotar, za odbornike pa gg. L. Naltigal, P. Smrekar, Fr. Hrovat, P. Jermol, M. Širne, L. Haviček, V. Klančar, Jos. Suhar, Fr. Zaje in M. Bezjak.

Iz učiteljske organizacije. Ljubljanska »Delavska pravica« je dne 20. februarja t. l. objavila med drobnimi vestmi tudi to-le: »Pod disciplinsko preiskavo so stavljeni vsi člani upravnega odbora sekcije JUJ za dravsko banovino. Gre za neko resolucijo, ki so jo podpisali oktobra 1935.«

Izjava solidarnosti. Ljubljanski sekciji Jugoslov. učiteljskega združenja so poslale solidarnostne izjave sekcije za moravsko, primorsko, dunavsko in vrbasko banovino.

»Mariborski večernik« je objavil v svoji številki od 15. februarja spomenico predsedniškega zbora JUJ, sekcije za dravsko banovino, ki se je vršil dne 9. februarja v Mariboru. — To posnemamo iz »Učiteljskega tovariša« in opozarjamo vse bralce, ki se hočejo poučiti o učiteljskih razmerah, na to spomenico.

Za železničarski dom. Že nekajkrat smo poročali o načrtu ljubljanskega oblastnega odbora UJNZB, da se zida v Ljubljani Železničarski dom. V ta namen zbira navedena organizacija med svojimi člani prispevke. Nedavno je dala izdelati načrt za posebne kolke, ki se bodo prodajali v korist stavbnega sklada. Te »domske marke«, kakor jih imenujejo, so prav okusno izdelane in so izdane v dveh vrednostih: po dinarju in po 2 dinarja. Kolki so bili stavljeni v promet začetek tega leta.

L. A.:

Draginjski razred upokojencev v inozemstvu

Važna rarsodba državnega sveta.

Svoj čas je naš list ponovno poročal, da je finančno ministrstvo konec l. 1933. odločilo, da se mora vsem našim drž. upokojencem v inozemstvu, ki niso živeli nikoli na ozemlju naše države, izplačevati osebna draginjska doklada po tistem razredu, v katerem je bilo pred 1. aprilom 1930 mesto oblastva, ki je dotičnim upokojencem izplačevalo pokojnine. Zaradi te odločbe so se mnogim upokojencem v inozemstvu doklade znatno znižale, hkrati pa predpisala vrnitev visokih preužitkov za minuli čas.

Neka upokojenka, živeča na Dunaju, je proti zadevni odločbi fin. ministrstva vložila tožbo na državni svet. Ta ji je ugodil z rarsodbo od 13. decembra 1935, št. 29.070/35, ki jo je tako-le utemeljil:

»Tožiteljci je bila zavržena zahteva, naj se ji izplačuje osebna doklada po I. krajevnem drag. razredu, zato ker po odločbi fin. ministrstva od 25. 10. 1930, št. 33.511/I, upokojencem, ki so ob zedinjenju stalno prebivali v inozemstvu in na ozemlju naše kraljevine nikdar živeli niso — kakor je to v primeru tožiteljice — pripada osebna drag. doklada po drag. razredu, v katerem je bil pred 1. aprilom 1930 kraj kot sedež oblastva, na čigar blagajni so se jim izplačevali njihovi pokojninski prejemki. Ljubljana pa, kjer je sedež oblastva, čigar blagajna je tožiteljici izplačevala pokojn. prejemke pred 1. aprilom 1930, je bila v II. drag. razredu, ker je bila v I. drag. razred pomaknjena šele z odločbo min. sveta od 23. aprila 1930, št. 19.400/I, ki velja od 1. aprila 1930 dalje.

Toda Ljubljana je bila uvrščena v I. drag. razred že z odločbo min. sveta od 12. februarja 1930, št. 1747/I (Služb. Nov. št. 41-XIV od 21. februarja 1930), torej pred 1. aprilom 1930. S to odločbo je bila zamenjana in spopolnjena prejšnja odločba min. sveta od 17. aprila 1924, DR št. 42.300 in od 8. oktobra 1924, DR št. 107.201, in je bilo mimo drugega izrečeno, da pridejo v I. razred: Beograd, Zagreb, Ljubljana, Sarajevo, Split, Zemun in Sušak.

Z odločbo min. sveta od 23. aprila

la 1930, št. 19.400 z veljavnostjo od 1. aprila 1930 (Služb. Nov. št. 97 in 105 — XXXIX od 30. aprila 1930 in od 10. maja 1930), na katero se ministrstvo sklicuje, so bila uvrščena v I. drag. razred razen navedenih krajev po odločbi št. 1747/I od 12. februarja 1930 še mesta: Sarajevo, Banja Luka, Cetinje, Novi Sad, Niš in Skoplje. Ker je Ljubljana kot sedež oblastva, na čigar blagajni so se tožiteljici izplačevali pokojn. prejemki, prišla v I. drag. razred pred 1. aprilom 1930, zato ima tožiteljica ravno po odločbi fin. ministrstva od 25. novembra 1930, št. 33.511/I, na katero se upravnostno oblastvo sklicuje, pravico, da se ji doklada izplačuje po I. drag. razredu, katera zahteva ji je bila pa z izpodbijano odločbo protizakonito zavržena. — Na podlagi te rarsodbe je fin. ministrstvo izdalo novo odločbo in tožiteljici priznalo pravico do osebne doklade po I. kraj. drag. razredu.

Ker je gotovo še več naših upokojencev v inozemstvu, katerim se je enako znižala osebna doklada (ali celo predpisalo povračilo preužitkov) bi bilo prav, če bi jih upokojenske organizacije opozorile na navedeno rarsodbo, ki more za vse slične primere veljati kot preudic. Seveda je vprašanje, da-li so se prizadeti upokojenci v inozemstvu tudi poslužili pritožne poti, če so imeli možnost za to. Ni dvoma, da so premnogi zaradi telesne onemoglosti in nepoznanja zakonov opustili pritožbo in so postale odločbe nižjih instanc pravnomočne. V takih primerih bo šlo teže, kdor pa še ni dobil formalne odločbe, proti kateri je možna pritožba, naj jo zahteva in proti isti vložijo pritožbo. Iz navedene rarsodbe bi sledilo, da ni ovire, da se mu končno ugodí.

Bila bi pa tudi hvaležna naloga upokojenjskih društev, da predložijo dejanski položaj fin. ministrstvu in ga zaprosijo, naj odredi, da se uradoma vsem prizadetim — tudi če so zamudili pritožni rok ali pa se sploh niso pritožili — priznajo višje osebne doklade po pripadajočem drag. razredu in event. predpisi odtegljajev preužitkov izbrisejo, že odtegnjeni zneski pa vrnejo.

Vestnik

Tistim p. n. naročnikom, ki so še za lani z naročnino v zamudi, smo danes označili z rdečilo poleg naslova znesek zaostanka do konca leta 1935. Prosim vse, da zaostanke čimprej poravnajo!

Spet nov grob. V Radovljici je umrl dne 4. februarja, upokojeni višji sodni oficial Janez Hribovšek. Rodil se je l. 1869. v Motniku in služil sprva pri orožništvu, nakar je prestopil v sodno-pisarniško službo in služboval polnih dvajset let pri sreskem sodišču v Radovljici kjer je bil pred 4 leti upokojen. Bil je zares odličen uradnik, ki je vse svoje moči posvetil službi, za kar je prejel red sv. Save V. razreda. Naj bo Janezu Hribovšku, našemu zvestemu naročniku od začetka lista, lahka zemljica. Ohranimo ga v blagem spominu.

Smrt priljubljenega vzgojitelja. V Šoštanju je dne 11. februarja umrl upokojeni šolski upravitelj Ivan Smolnikar. Rodil se je leta 1862. v Celju in je po dovršenem učiteljskem v Mariboru služil pri Sv. Janžu na Vinski gori, nato v Razborju in potem neprekinjeno do svoje upokojitve pred nekaj leti v prijazni gorski vasi Zavodnji nad Šoštanjem. Pokojnik je bil izredno priljubljen družabnik, vselej dovtipen in ljubiv tovariš in dober učitelj. Naj bo blagemu pokojniku, ki je bil prava stara slovenska korenina, ohranjen lep spomin!

Zastopniki učiteljske organizacije pri banu. Kakor poroča »Učiteljski tovariš«, so zastopniki ljubljanske sekcije Jugoslov. učiteljskega združenja, gg. Ivan Dimnik, Franja Završanova in Metod Kumelj, iz-

Upokojenec

Pojem dohodka upokojencev. Iz raznih dopisov posnemamo, da mnogim drž. upokojencem ni jasen pojem dohodka po novi uredbi o dokladah. Po čl. 25. te uredbe od 19. 9. 1935, št. 37.600/I ne pripada ne osebna ne rodbinska doklada upokojencem, ki imajo od premoženja ali kakršnegakoli dela večji dohodek kot 3000, 2000, oz. 1000 Din na mesec, to pa po druginjskih razredih. S tem predpisom se je položaj precej izboljšal za upokojence, ker izvrševanje obrti ali svobodne profesije samo po sebi zdaj ne ovira več prejemanja doklad, temveč je odločilna le višina dohodka — medtem ko je bila le-ta prej nevažna in je odločevalo le dejstvo, da upokojenec vodi obrt ali izvršuje svobodno poklic, n. pr. kot zdravnik, odvetnik itd. Pač se je pa po novem položaju precej poslabšal zato, ker se mora po čl. 27. nove uredbe smatrati kot dohodek davčna podlaga, od katere se predpisuje davek po zakonu o neposred. davkih. To se pravi z drugimi besedami, da se smatra kot dohodek po novem celotna davčna podlaga n. pr. od hiše, pri čemer se od ocenjene vrednosti stanovanj ne sme odšteti niti vrednost lastnega stanovanja gospodarjevega, niti davščine, niti drugi po zakonu dopustni odbitki. Zaradi tega predpisa izgubi marsikateri upokojenec doklado, ker je na ta način ugotovljeni »dohodek« višji od navedenih zneskov, čeprav morda efektivnega čistega »dohodka« od hiše sploh nima (n. pr. če stanuje sam v nji, ali če je prezadolžen in je hiša preobremenjena z vknjižbami). — O tem obveščamo razne upokojene tovariše, da se bodo znali ravnanati.

Železniške legitimacije za otroke. Objavili smo že, da po spremenjenem pravilniku o ugodnostnih vožnjah pripada pravica do železniške legitimacije za trikratno polovično vožnjo na leto za otroke samo do dovršenega 18. leta starosti. Doslej so imeli otroci legitimacije do dovršenega 23. leta starosti, če so se redno šolali. Sicer so pa uživali to ugodnost samo toliko časa, kolikor časa so prejeli njihovi starši zanje rodbinsko doklado, to je v večini primerov do dovršenega 16. leta starosti. Bilo bi prav, da bi se veljavnost otroških legitimacij podaljšala spet do 23. leta, kakor je bilo prej.

Za neomejeno vozno ugodnost. »Udruženje jugoslov. penzionera za dunavsku banovinu« v Somboru je vnovič predložilo prometnemu ministru vlogo, s katero je zaprosilo za priznanje legitimacij državnim upokojencem za neomejeno število ugodnostnih voženj na drž. železnicah.

Upokojenci kot upravni svetniki. Finančno ministrstvo je razglasilo, da pojasnilo, po katerem državnih in samoupravnih upokojencev ni mogoče zaposlovati v državnih uradih in podjetjih, ne velja za tiste upokojence, ki vrše funkcije upravnih svetnikov pri drž. podjetjih. V tem primeru namreč ne gre za zaposlitev v službi države, temveč je članstvo v upravnih ali nadzornih svetih drž. podjetjih (kot so n. pr. Hipotekarna banka, Agrarna banka, razne državne tovarne, kot sladkorne itd.) funkcija, ki nima službenega značaja nasproti državi. — V Sloveniji menda lahko take upokojence — upravne svetnike — seštejemo na prstih ene roke.

Posmrtni sklad zagrebške organizacije. Že večkrat smo poročali, da je Društvo državnih in samoupravnih penzionera v Zagrebu ustanovilo za svoje člane poseben posmrtni sklad, ki se zelo zadovoljivo razvija. Konec minulega leta je imel že 4.565 članov, hkrati pa je bilo v poštni hranilnici naloženega premoženja za 209.996-70 Din. Sklad je v minulem letu narasel za skoro 90.000 Din. Za 107 smrtnih primerov je sklad izplačal nad 213.000 Din posmrtnin, kar predstavlja za prizadete preostale izredno pomoč in blagodat, zlasti še za upokojence z nižjimi prejemki, živče po manjših podeželskih krajih.

Staroukropjenici, javite se! Mariborska mestna uprava »Udruženja penz. oficira i voj. činovnika kraljevine Jugoslavije« namerava podvzeti energično akcijo v svrhu zvišanja pokojnin staroukropjenec. — Zato so ji potrebni sledeči podatki: koliko takih gg. častnikov in voj. uradnikov živi še v naši državi, kje bivajo, koliko prejema pokojnine z doklado vred. koliko so stari, koliko rodbinskih članov vzdržujejo in ali imajo razen pokojnine še druge dohodka in koliko na mesec. — Zato prosimo vse staroukropjene gg. častnike in voj. uradnike, naj se nemudoma in neposredno javijo: »Mestni upravi Udruženja penz. oficira i voj. činovnika v Mariboru«.

dnevnim redom nov občni zbor, ki bo sklepal veljavno neglede na število prisotnih članov.

Zborovanja poštinih uradnikov. Mariborski pododbor Združenja uradnikov p. t. t. stroke ima dne 8. marca svoj redni letni sestanek. Vršil se bo ob 15. uri pop. v restavraciji Novi svet v Mariboru, Jur-

čičeva ulica 7. — Pododbor Celje istega združenja ima pa svoj redni letni občni zbor dne 15. marca ob 15.30 v hotelu Union v Celju.

Gospodarska zadruga poštinih nameščencev v Ljubljani ima redni občni zbor v nedeljo, dne 8. marca, ob 9. uri dopoldne.

Iz banskega sveta

O uradništvu. Na zasedanju banskega sveta je svetnik gospod dr. Jure Adlešič, ljubljanski župan, govoril o tipičnih upravnih boleznih naših dni. Med drugim je delal o uradništvu — po »Slovenca« — tudi to-le: »Z uradništvom, ki skuša nadaljevati prejšnje pristranske metode, je pa treba postopati z vso strogostjo, ki jo zakon dovoljuje. Število uradništva je danes res ogromno in če so za uradništvo v proračunu tako težke postavke, naj bodo za to, da se uradništvu storjene krivice popravijo. Res pa je tudi to, da ves ta upravni aparat ne dela po zakonu ekonomije. Veliko časa se v uradih zapravi s klepetanjem, pohajkovanjem in slučajnim delom. Ni to splošno, toda kdor je količjak prehodil naše urade, mi bo priznal, da niso brez teh napak. V privatnih uradih se dela vse drugače. Javno uradništvo je preslabo plačano, režijska pa je predraga. Zato mora biti naše geslo: dobra plača, dobro delo, pa bo tudi uprava cenejša. Velikega pomena v upravi so tudi pogostne revizije. V nekaterih državah imajo tako imenovane letne komisije, ki vedno iznenada preseneti zdaj ta, zdaj oni urad. S tem se ves upravni aparat drži v neki stalni napetosti in stalnem čutu odgovornosti. Tudi za naše razmere take komisije ne bi bile brez haska.«

Za odpravo kuluka. Na seji dne 20. februarja je svetnik g. dr. Fran Vidic iz Kamnika predlagal, naj se sklene resolucija, da se javni nameščenci in upokojenci oproste vplačevanja nadomestka za kuluk. — Tako je poročal »Slovenec« — če je pa bila taka resolucija tudi sprejeta, nam pa ni znano, kakor tudi iz listov to ni razvidno.

Banovinski uslužbenci. Na zasedanju se je ugotovilo, da so po predlogu proračuna dosegli vsi osebni izdatki 21% celotnega proračuna nasproti 22% v dosedanjem. Znižanje je posledica zmanjšanja prejemkov vseh javnih uslužbencev od lanskega oktobra. V primeri z državnim proračunom je ta odstotek nizek, ker pač mnogo poslov banovine opravljajo državni uslužbenci, nizek pa je tudi v primeri z drugimi banovinskimi proračuni. Vsega skupaj je v splošni in strokovni upravi banovine 373 službenih mest, za 38 več kot doslej.

Gmočni polczaj banovinskih zdravnikov. V banskem svetu je svetnik gospod dr. Breclj opisal nevdržno stanje bano-

vinskih zdravnikov. Njihovo službeno razmerje in plače so skrajno slabe. Napredovati morejo kot banovinski uradniki največ do VI. skupine, ne prejema pa niti položajnih doklad. Potni stroški so izenačeni pavšalno in sicer navzdol. Navedel je primer zdravnika s 35 let službe, ki prejema po Din 1527.— na mesec. Neki drugi zdravnik pa dobiva po 41 letih službe Din 1200.— pokojnine na mesec. Ker se je splošno obubožanje močno razširilo, tako da ljudje še za sol nimajo, na postranski zaslužek banovinski zdravniki niti misliti ne morejo.

Marsikaj

Zima se lahko pere in kuha, da je potem kakor nova. Stara zima se dene v pralni kotel z veliko vode, nakar se kuha. Med kuhanjem jo je treba večkrat premešati. Ko se vzame iz vode, se izplakne in nato na soncu posuši. Ko je posušena, se mora scufati in znova dobro posušiti. Odpadki se nadomeste z novo zimico.

Pleteno pohištvo čistimo z močno salmiakovo vodo, kateri pridenemo nekoliko sode. S krtačo, ki jo namočimo v tej tekočini, pohištvo najprej zdrgnemo, nakar ga dobro izmijemo s čisto vodo in pustimo, da se na soncu posuši. Da postane lepo belo, ga zdrgnemo še s klorovo vodo. Pleteno pohištvo naj ne stoji nikoli pri peči, ker se izsuši in rado poka. Ako se pa namoči tak pohištvo večkrat z oljem mopo ali škropi z vodo, zdrži precej dlje časa.

Da se vam ogrlica iz biserov ne bo odrgala, naberite bisere na struno za gosli. Lakirano pohištvo se čisti na ta način, da se zdrgne s cunjjo, prav malo namočeno v olje.

Sirova lesena tla se zelo lepo umijejo s toplo vodo, kateri moramo primešati nekoliko sode. Ako pa tla še niso lepa, potem naj se po umivanju zbrisejo še z razredčenim vodikovim peroksidom, da bodo lepo bela. Na enak način očistimo tudi vse sirovo pohištvo, kakor mize, deske, žlice, tolkače itd.

Kamenita tla postanejo lepa, ako se zmijejo s salmiakovo vodo. Tudi tla z vložnimi kvadrati, zidani beli štedilniki se očistijo s salmiakom. (Iz »Zadrugarja«.)

Oblike kemično čisti, barva, plislira in lika tovarna J. O. S. REICH.

Zborovanja

Nabavljalna zadruga v Ljubljani ima občni zbor v sredo, dne 18. marca, ob 1/2 8. uri zvečer v Delavski zbornici na Miklošičevi cesti. Člani — udeležite se važnega zborovanja!

Podporno društvo državnih in banovinskih uslužbencev dravske banovine ima svoj redni občni zbor v nedeljo 22. marca

1936 ob 9. uri zjutraj v beli dvorani hotela Union v Ljubljani, Miklošičeva cesta. Dnevni red: 1. Konstituiranje občnega zbora. 2. Poročilo odbora. 3. Poročilo pregledovalcev računov. 4. Dopolnilne volitve. 5. Predlogi odbora. 6. Predlogi članstva. 7. Slučajnosti. — Ob nesklepnosti se bo vršil pol ure pozneje ravno tam z istim

HRANILNI IN POSOJILNI KONZORCIJ

Kreditna zadruga državnih uslužbencev v Ljubljani, Gajeva ulica 9 — v lastni hiši
Najstarejša kreditna zadruga v Jugoslaviji, ustanovljena leta 1874.
Poštni čekovni račun št. 10.681. Telefon št. 3413
Posojila do Din 10.000.— vsem javnim nameščencem po 8% proti zasnambi na plačo na prvem mestu in poroštvo.

FABIANI & JURJOVEC

Manufakturna trgovina
LJUBLJANA — STRITARJEVA ULICA 5

Priporoča svojo veliko izbiro volnenega blaga za gospode in dame. Belo blago za različno perilo v poljubni širini. Krasna zaloga zastorov in preprog. (Pliš, tapestri itd.) — Puh perje, kapok, volna, žima vedno v zalogi. Blago je iz prvovrstnih angleških in čeških tovarn. Gospodov uradnikom proti takojšnjemu plačilu 10% popusta.

Rjuhe
prti
brisače
Robert Golc
Ljubljana
Šelenburgova 3

Tovariši!

Kupujte svoje potrebnosti pri tvrdkah, ki inserirajo v „NAŠEM GLASU“

Priporočamo tvrdko
M. Tičar, Ljubljana
za nakup vseh pisarniških in šolskih potrebščin.

KNJIGARNA

Ljubljana
Frančiškanska ulica 6
Telefon št. 3397
Račun poštne hranilnice št. 10.761
Maribor
Palača Banovinske hranilnice
Telefon št. 2628

Izdeluje diazo-amoniak-papir „JASNIT“ za kopiranje načrtov, ki je edini 100% domači izdelek te vrste v državi

Učiteljske tiskarne

priporoča cenjenemu občinstvu svojo zalogo vseh pisarniških in šolskih potrebščin. Lastna izdelovalnica šolskih zvezkov. Knjigarna sprejema naročbe na knjige iz inozemstva, na vse domače in inozemske liste, revije itd. Velika izbira pisemskega papirja, razglednic in slik. Cene solidne! Postrežba točna! Zahtevajte cenik!

Poravnajte naročnino!

Zadruga državnih uslužbencev za nabavo potrebščin r. z. z o. z.

Ljubljana, Vodnikov trg št. 5 / Telefon št. 2421

Širite
zadružno misel
med svojimi
tovariši!

Državni uslužbenci!

Vaša nakupovalnica mora biti edino zadružna prodajalna. V zalogi ima vedno sveže specerijsko blago. Dostava na dom brezplačna. Preskrbuje kurivo, posreduje nakup manufakturnega blaga. Na zalogi ima vsakovrsten porcelan, emajlirano kuhinjsko posodo, rje prosti jedilni pribor itd.